

LEVEN EN WERKEN VAN RECENTE INGEWIJDEN.

Inleiding.

We gaan vanavond praten over; Leven en werken van recente ingewijden. Dit is een onderwerp, waarover misschien kan worden getwist: wat is recent en wat niet; en wat is een ingewijde en wat niet? Ik zal proberen ook die lijn te schetsen, want we zullen het met elkaar niet altijd eens zijn, daarvan ben ik nu al overtuigd. Het onderwerp vraagt echter ook begrip voor de gedachte "inwijding" zelf en ik zou haast zeggen ook voor de illusies, die daarmee gepaard gaan.

U weet allen; onfeilbaar en alwetend zijn we zeker niet; maar over de ingewijden - en vooral over wat er op het ogenblik op aarde aan de gang is - als het eindpunt van de ontwikkeling van een langere periode, daar weten we toch wel aardig wat vanaf. En daarom vraag ik nu uw aandacht voor het onderwerp zelf.

Recent; Welk begrip moeten we daaraan verbinden? Ik zou zeggen: een recente ingewijde is iemand, die gedurende de laatste duizend jaar heeft geleefd. In de totale geschiedenis van de mensheid staat hij zeer dicht bij het heden en ook in het tijdsverband is hij cyclisch verbonden met deze tijd. We zien dat ná 1400 de huidige periode ingaat; de voorbereiding dus voor de tijd, die komt. Daarom heb ik onder het begrip "recent" die persoonlijkheden samengevat, die voor een begrip van de huidige ontwikkelingen, de huidige geestesgesteldheid en ook het inwijdingswerk van deze dagen belangrijk waren. Ik heb mij daarbij beperkt tot ongeveer duizend jaar in het verleden.

Dan het begrip "ingewijde". Ingewijde, adept, is iemand, die meer weet van de kosmische geheimen, de kosmische wetten, de Goddelijke werkelijkheid dan de doorsnee-mens en op enigerlei wijze deze bijzondere kennis heeft verworven of verkregen. De manier waarop, daarover zullen we nog niet praten. Dit wil niet zeggen, dat de ingewijde plotseling nu ook boven de mens staat. Integendeel, heel vaak blijken zuiver menselijke kwesties in verband te staan met de inwijding en ook met de wijze, waarop hij van de ontvangen gaven gebruik maakt.

Ten laatste mogen wij een onderscheid maken tussen de z.g. bekende ingewijde en de onbekende ingewijde. Wanneer ik u spreek over een Mary Edy Baker of over Helena Petrowna Blavatsky, dan zult u zeggen; "Dat zijn namen, die kennen we." Ga ik u spreken over Goethe, dan weet u er ook wat van. Noem ik John Dee, dan weet u er al wat minder van. Noem ik namen als William Boyd, Erich Ackermann, dan weet u helemaal niets meer. Daarom zal ik in de eerste plaats proberen aan te tonen, dat voor de ontwikkelingen, die zich in geestelijk opzicht hebben voorgedaan een bepaald aantal mensen verantwoordelijk is. Ik zal daarnaast proberen aan te tonen, dat elk van hen slechts een exponent (en meestal niet het meest gunstige exponent) was van de ingewijden, die op dat ogenblik op aarde werkzaam waren. Aan het einde van mijn inleiding zult u - en dat moogt u mij niet kwalijk nemen - enkele z.g. ingewijden van deze tijd aantreffen, daarnaast de wereldleraar en figuren die met hem direct in verband staan, zoals b.v. Abdul Mizra Strasli(?). Hier heb ik dan voor u geschetst wat ik vanavond wil doen.

En dan beginnen we allereerst in het verleden. We treffen ongeveer 1100 (in de tijd van de Kruistochten) een broeder aan (later een broederpriester), die onder de naam Ambrosius bekend was (dus niet de bekende kerkvader, maar een eenvoudige kloosterbroeder). Deze leefde in die tijd in het huidige Tirol en was de zoon van een eenvoudige veeboer (in naam), van een edelman (in werkelijkheid) en een eenvoudige boerendochter. Zijn status is in het begin praktisch die van lijfeigene. Hij wordt door zijn adellijke vader opgevoed met zijn halfbroers en - zusters. Hij treedt toe tot de geestelijkheid en hij wordt gefascineerd door de

gedachte aan God. Zijn denken probeert die vreemde wereld van goed en kwaad, van God en duivel, te ontrafelen. Dan krijgt hij - dat vloeit uit zijn opvoeding voort - op een nacht dat hij wake heeft in de kapel van het grote klooster waarin hij verblijft, ineens een inspiratie, hij verkondigt dat alles, wat strijd is, uit den boze is. (Dat is in die dagen iets heel gevaarlijks.) Verder vertelt hij, dat alle mensen gelijk zijn en elkanders naaste; en hij voegt eraan toe: "Wij zijn persoonlijk verantwoordelijk voor goed en kwaad, want wij zijn het die goed en kwaad maken." Hij wordt gedwongen deze stellingen terug te nemen. Dat doet hij inderdaad en blijft een lange tijd, nadat hij tot priester is gewijd, als leraar (hij heeft het dus betrekkelijk ver gebracht) werken met jonge kloosterlingen in de abdij in de omgeving van het tegenwoordige Salzburg. Van daaruit verspreidt zich de leer van goed en kwaad. Wij vinden dan een wijziging van de oude magische kennis, die ons reeds sterk aan de latere ontwikkelingen der alchemie doet denken.

Deze man treedt niet erg op de voorgrond. Toch geeft hij directe aanleiding tot de eerste vorming van de z.g. Broederschappen en Loges, die niet zijn gebaseerd op geboorte en geboorterecht of bezit maar alleen op wijsheid.

Wanneer wij deze man beschouwen en wij zoeken zijn gezellen in de tijd, dan komen we terecht bij iemand, die totaal anders is. Zijn levensloop zal u bekend zijn; de Hofrat Goethe. Goethe is schrijver, dichter, ambtenaar. Hij heeft zelf ook nagedacht en ook hij vindt, overall het Goddelijke weerkaatst. Hij probeert dit tot uiting te brengen in zijn begrippen van magie en alchemie, maar ook in zijn gevoel van verbondenheid. Zeer waarschijnlijk is hij ook weer direct gereleerd aan b.v. de latere Anthroposofie. Wij zien nu hoe, deze man, eens bezeten door een gedicht (zoals dat kan voorkomen), opeens het demonische ziet gemanifesteerd als een onmachtige kracht, die alleen wat te zeggen heeft, wanneer wijzelf daaraan toegeven. Deze man ziet de kennis van de mens als een belangrijk wapen, waarmee hij later door de wetenschap van de kleuren, door de kennis van de menselijke ziel, maar ook door het begrip van de geestelijke eenheid en de gedachte van een lotsgebondenheid, de mens in staat stelt en de mensen rond hem om tot een geestelijke verdieping te komen. Het is b.v. aan Von Goethe te danken dat wij op het ogenblik bepaalde Joodse begrippen zonder meer in elke geheimleer accepteren en dat we daarnaast redelijk durven blijven denken, wij hebben reeds gezegd: hij is ergens verwant aan de Anthroposofie.

Wanneer wij b.v. de gedachten van Rudolf Steiner nagaan (een mens, die eveneens een inwijding heeft; een mens, die in zijn denken en zoeken het scheppingsproces, van de kosmos voor zich uitgespreid ziet en het zo maar kan uitleggen; zijn berucht geworden, in sommige kringen beroemd geworden Cosmolofie geeft daarvan blijk); dan zien we dat deze mens uitgaat van de gedachte: onze kennis is ons wapen. En het eerste principe, dat hij innerlijk zoekt, is unitas, eenheid. De eenheid van werkingen en van principe, die wij terugvinden bij Ambrosius en die wij dus ook vinden bij Goethe, treedt bij de Anthroposofie - vooral in het begin - wel sterk op de voorgrond. Wat dit betreft, kunnen we ook zeggen dat de Rozekruisers direct daarmee verwant zijn, waar we ook Steiner zien optreden als docent en in sommige gevallen als dé grote ingewijde en leermeester.

Het is moeilijk al deze ingewijden, die dus in het openbaar zijn opgetreden (behalve de eerste misschien), te waarderen alleen aan de hand van hun geestelijk bereiken. Wij kunnen aantonen uit het leven van Steiner, dat deze man ontevreden was. Hij was iemand, die gejaagd werd; iemand, die geen rust had, omdat hij de begrippen van stoffelijke en geestelijke eenheid niet kon verwerkelijken. Een man, die juist daardoor kwam tot zijn visioenen.

Zo vinden we ook elders eigenaardige exponenten van een zekere inwijdingsgang. En dan trek ik weer een parallel.

We vinden rond 1400 een halve wonderdokter, die later bekend is geworden als Parus. Deze Parus, een Lombard van oorsprong, zwerft hoofdzakelijk in Zuid-Europa rond. Hij houdt zich bezig met het opstellen van kabbalistische tabellen, het maken van horoscopen, maar hij is ook een machtig genezer. Deze machtige genezer werkt (dat weten wij nu allemaal) met magnetisme, magnetische kracht. In zijn tijd is het een wonder. Hij denkt erover na en komt tot de conclusie dat het menselijk wezen één bepaalde verwantschap heeft met kruiden, bomen, sterren; maar ook dat die verwantschap tussen mensen bestaat. Hij spreekt over licht

of kracht en zegt b.v. heel rustig, dat de Kerstster (typisch in zijn tijd en in een christelijk land; Kerstmis, de geboorte van Jezus, is al in die dagen een hoofdgebeuren) haar licht door zijn ogen in anderen werpt. Hij is bekend, omdat hij de wil van anderen beheerst en zou als zodanig misschien een heel groot man geworden zijn. Helaas, de goede man gebruikte zijn macht verkeerd. En nadat hij een jonkvrouw krachtens deze macht iets had aangedaan, dat men onder soortgenoten misschien niet zo erg vindt, omdat het met een huwelijk is op te lossen, werd hij kort en goed in een kerker geworpen en stierf kort daarna. De man had het geheim van de innerlijke eenheid ontdekt.

Wanneer wij nu naar een latere tijd overspringen, vinden we daar de man, die bekend is geworden als Paracelsus. Paracelsus, die ook het magisch verband tussen de medicijn, de innerlijke kracht, de magische bezwering, het Goddelijke en de mens en zijn kwalen ziet. Iemand, die in zijn vele leerstellingen ongetwijfeld volgens de moderne wetenschap wel eens iets belachelijks heeft neergeschreven, maar die aan de andere kant van uit zijn geloof aan de bezieling b.v. reeds komt tot een toepassing van de homeopathie. Een mens, die in zijn behoefte om te helpen, te leren, geschriften nalaat, die gedurende een lange tijd heel wat patiënten het leven hebben gered, die anders door de bekende geneeswijze van aderslaten ongetwijfeld onze sferen veel sneller hadden betreden.

Ook van Theophrastus Bombastus von Hohenheim (Paracelsus) kunnen we zeggen dat hij een wat eigenaardig mens is. Hij is een halve zwerver. En wanneer hij eenmaal goed en wel begint met een praktijk, is hij meer toverdokter dan dokter; hij is meer geleerde en alchemist dan geneesheer; en in vele gevallen is hij eerder filosoof dan één van de voornoemde dingen. Maar in hem leeft weer het idee van de verbondenheid.

En nu nemen we weer een sprong naar de moderne tijd. Daar vinden we dan de door mij reeds eerder genoemde Mary Edy Baker. Een vrouw, die op betrekkelijk jeugdige leeftijd al lijdt o.m. aan rheuma en enkele andere kwalen. Ze is geen gemakkelijke tante, zou je tegenwoordig zeggen; zij houdt ervan zich op de voorgrond te dringen. Zij wordt genezen door een z.g. kwakzalver of magnetiseur, die haar een groot gedeelte van zijn stellingen en leringen (handelend o.m. over trillingen en de wijze van genezing) voorlegt. Zo wordt zij een tijd zijn leerlinge, maar ze moet op de achtergrond blijven en dat ligt haar niet.

Nu krijgen wij een typisch verschijnsel, dat u bij vele ingewijden zult opmerken: zij trekt zich nl. een tijdlang terug; zij gaat voor zichzelf die dingen overdenken. Ze zit, zeg maar eerlijk, in de puree. De ziekte komt terug. En dan leest zij bij wijze van hulp in de Evangeliën. Ze vindt een heel bescheiden en eenvoudige man, die haar daarbij helpt; met deze zal zij ook later huwen. De gedachte van verbondenheid, van Goddelijke Liefde, beroert haar ergens; en nu kunnen wij dus haar plotselinge genezing (die inderdaad een feit was) gemakkelijk verklaren: het contact met die man plus de rationalisaties, die zij verbindt aan het lezen van bijbelverhalen (vooral in het Evangelie), maken het haar gemakkelijk van een ziekte te genezen, welke voortkwam uit een niet voldoende aandacht krijgen. Zij is zuiver een mens.

Op een gegeven ogenblik dringt het nu in haar door; en zij vergeet voor een moment zichzelf in de overpeinzing van een bijbelwoord; maar pas nadát zij is genezen en niet - zoals zij zelf wel eens heeft verklaard - voordat de genezing feitelijk plaatsvond.

Hier krijgen we dan weer het eigenaardige proces (je zou het noemen, een Goddelijke alchemie) en doordat zij haar zorgen en problemen op het ogenblik aanvaardt (zelfs door een terugtreden in nederigheid als echtgenote van deze man, die ze eigenlijk toch maar zo zo vindt), krijgt zij het idee, dat die Goddelijke Kracht iets meer is. Zij onderzoekt de Evangeliën en vindt daarin een aantal aanwijzingen, die inderdaad waar zijn. Ze vindt nl. aanduidingen omtrent de manier, waarop Jezus genas. Zij vindt die in de verhalen van Johannes en daarnaast ook in enkele beschrijvingen van Lucas en Mattheüs.

Dit wordt voor haar een roeping. Het is dus mogelijk langs geestelijke weg ellende weg te nemen. Het is mogelijk langs de weg van het gebed, de aanvaarding van de Goddelijke Werkelijkheid het lijden uit te bannen. Maar gezien haar opvoeding en haar omgeving, kan ze dat toch niet helemaal doen. Ergens moet ze aan de bijbel blijven vasthouden, ze moet het

anders uitleggen. En zo ontstaat het concept van de werkelijke mens, die niets meer met de lichamelijke mens te maken heeft, dat de eigenlijke kern vormt van haar bekende werken.

Ze sticht nog geen kerk. In die tijd werkt en doceert ze, en steeds meer treedt ze op de voorgrond. De man, die op het ogenblik van haar aanvaarding een sleutel was tot de inwijding, laat zich op de achtergrond: dringen; ze staat alleen. En zo zien we Mary Edy Baker steeds eigenwijzer worden. Ze laat niet meer toe, dat een ander zoekt; zij geeft de interpretatie: dít is het woord en een ander niet. En daarmee sluit ze onbewust voor vele anderen die weg der inwijding af, welke zij zelf is gegaan.

Dit gaat verder - u kent het verhaal misschien - ze heeft een heel grote bijeenkomst waar 5 á 6000 mensen haar a.h.w. staande ontvangen en huldigen; ze laat een nieuwe kerk bouwen voor de Christ-scientists en ze maakt er een kerk van. En dan heeft ze zelf datgene gedaan, wat de ware ingewijde altijd probeert te voorkomen: ze heeft vanuit haar eigen wezen gemeend - omdat ze zo aanvaard wordt door de mensen - dat zij de enige weg, de enige waarheid kon vastleggen.

Neemt u me niet kwalijk als er soms mensen bij zitten, die haar zien als dé profetes. Maar als we spreken over een ingewijde, dan spreken we over een mens. Een mens, die leeft, een mens die werkt, een mens die faalt.

Wanneer we b.v. de kwestie zien van Madame Blavatsky, die het middelpunt is van de Theosofie, dan worden we geconfronteerd met een groot aantal tegenstrijdigheden. In de eerste plaats: een jong meisje, dat met een 60-jarige man huwt; en dat op zichzelf is al niet buitengewoon prettig. Verder met een - laten we maar eerlijk zijn - een Slavische ziel, die aan de ene kant doortrokken is van mystiek, maar anderzijds de behoefte heeft om iets te zijn, om iets te kunnen leven. En het is typisch, dat wij bij Helena Blavatsky allereerst de poging zien om op de voorgrond te treden.

De eerste reizen en haar z.g. verblijf in Thiber berusten op mystificaties. Ze vertelt iets, dat niet waar is. Maar nu ze het heeft verteld, moet ze er op haar manier iets van maken; ze kan toch niet toegeven, dat ze heeft gefaald! Dat ligt niet in haar karakter. Ook zij heeft dit onbevredigde, dit hongerend zoeken naar belangrijkheid, dat haar ertoe brengt inderdaad de wildernis in te trekken. Daarbij gaat ze heus niet tot achter de Karakorum, maar ze ontmoet ergens in een stille, wat verlaten vallei bij een klein dorpje twee heilige mannen. Het zijn gewone levende heilige mannen, geen mysterieuze Meesters van duizenden jaren oud. Dezen echter verschaffen haar inzicht in de methoden van meditatie en van vereenzelving met bepaalde cosmische krachten.

En hier treedt dan de mystieke ziel op de voorgrond; ze kan dit aanvaarden en verwerken. In een trance-toestand, die, bijna 72 uur duurt, doorleeft ze haar contact met de Meesters, ziet zo de weg van inwijding en leest ze het Boek Dzyan. Het boek dat werkelijk bestaat, maar dat ze nimmer werkelijk in handen had.

We moeten dit goed begrijpen. Dit is dus in een toestand van onwerkelijkheid, van trance gebeurd. Maar ook dit kan zij voor zichzelf niet toegeven. Zij is ingewijd. Inderdaad. Maar ze beseft niet dat haar inwijding in de eerste plaats de dienende taak is; het van zich doen uitstromen van kracht, zoals die twee mannen deden, welke ze heeft ontmoet.

En zo laat ze zich - en mede onder invloed van anderen - helaas verleiden er wat toverwerk bij te doen. Ze ontvangt z.g. mededelingen van haar Meesters; en op twee na zijn die mededelingen mystificaties. Ook de verschijnselen, die vooral in haar centrum bij Adyar nogal eens optreden, blijken voor een gedeelte althans vervalst te zijn. Weer het treurige lot van een mens, die een inwijding heeft, maar gelijktijdig de materiële belangrijkheid zoekt.

We zien haar dan teruggaan en langzaam maar zeker worden tot het hoofd van de Theosofie. Een beweging, die de oude waarheden van de Brahmanen en de Hindoe's paart aan nieuwe inzichten (Westerse inzichten), en die de oude tendens van de wereld weet te herleiden tot iets, dat ook past in het moderne denken en in de moderne tijd.

Hier begint dan - u moet me niet kwalijk nemen - de "veelschrijverij", van onze vriendin Helena en ook de mythe-vorming, die zich rond haar figuur voltrekt. Wanneer zij "Isis

ontsluierd" schrijft, zet ze inderdaad een deel van haar eigen inwijding op schrift. Ze kan het echter niet laten haar persoonlijkheid op te dringen door haar eigen verklaringen te geven en door hele tirades af te steken tegen mensen, die haar b.v. niet hebben aanvaard. Wanneer ik haar dus als basis neem, dan is dat niet zonder belang. En wel, omdat ik iemand, die op het ogenblik nog leeft, zie als een ingewijde, die toch uit dit milieu vooral is voortgekomen.

Ik behoef u niet te herinneren aan de ijverige en wat dat betreft zeker ook niet domme figuur van Annie Besant. Deze was geen ingewijde, maar zij zocht de inwijding en werd daarbij onbewust gedreven door ditzelfde gevoel van belangrijkheid. Ze zou naast de Meester willen staan. In Jezus' tijd zou ze zelfs genoeg hebben genomen met de rol van de zondares Magdalena, als zij maar aan zijn voeten had kunnen zitten.

En dus is de ontdekking van de overigens reeds in zijn jeugd veel omtrent vroegere incarnaties wetende Indiër, u bekend onder de naam Krishnamurti, voor haar een schokkend gebeuren. Zij had van deze een nieuwe verlosser, een wedergekomen Christus willen maken. Maar de jongeman rijpt innerlijk. In zijn overpeinzingen (waarvan ik u b.v. "Aan de voeten van de Meester" kan aanbevelen als een zeer belangrijk meditatief werk) krijgt hij begrip voor de ware situatie van het eigen "ik" en van de mens. Hij maakt zich los van de beweging; de z.g. Sterbeweging valt uiteen. Maar Krishnamurti groeit innerlijk. Hij wordt de mens, die niet meer spreekt over de zekerheden, die anderen in hem zoeken, maar die een ieder steeds weer aantoonst: jij moet het zelf doen. En innerlijk groeiend vindt hij de sleutel van de Gouden Kracht en de Gouden Stilte, waardoor hij behoort tot de meer belangrijke ingewijden, waarvan er op het ogenblik enkele honderden op aarde zijn.

Hier ziet u dus, dat er weer heel iets anders bestaat. Maar ik behoef niet alleen hierbij stil te staan.

Wat zou u b.v. denken van Mirza Khan, een Perzisch edelman, die een zoon heeft die van filosofie houdt; ook deze heet Mirza. Mirza leert de nieuwe openbaring begrijpen, die eigenlijk terugvalt op de leerstellingen van Zarathustra. Hij wordt hervormer en eigenlijk ook her vormer binnen de Islam. En aangezien er ook martelaren zijn, wordt dit een belangrijke beweging, waarbij alle openbaringsgeschriften tezamen worden gezien. Men begrijpt, dat de kosmos als geheel meer is dan een openbaring van enkele profeten. Van zijn woorden is misschien wel het meest bekend: "Want ziet, ik ben tot u gekomen als de vernieuwer en ik maak een einde aan het oude." Zoals Jezus eens een einde maakte aan het Jodendom. Dat was ook één van de redenen, waarom hij moest sterven.

Deze man was inderdaad ten dele ingewijd, ofschoon zijn leermeester ongetwijfeld verder was. Hij scheidt echter een beweging, waaruit weer verschillende figuren voortkomen, die elk voor zich het begrip hebben van een cosmische eenheid, maar deze nu niet meer aan een bepaald geloof willen koppelen.

Hier vindt u dus ook weer een voorbeeld van de invloeden, die de wereld van nu eigenlijk maken. Want de werken van deze personen en van velen die u niet kent, die ik hier en daar zelfs heb gecritiseerd vormen gezamenlijk a.h.w. de voorbereiding voor deze tijd.

Wij kunnen b.v. denken aan een eenvoudige Amerikaan Baile. Baile is eigenlijk gevangen in de Goldrush. Hij trekt o.a. naar Nome, hij zoekt in Alaska, maar wordt ergens in de stilte gevangen door het begrip van eenheid in de natuur. Vreemd genoeg wordt hij geen stichter van een nieuwe leer, maar hij wordt een hervormer van het Christendom. En het is aan hem - hij is later ook dominee geworden (Presbyteriaan) - te danken, dat in heel veel gebieden in de Ver. Staten de stoffelijke zorg voor de gelovigen zozeer is toegenomen. Ook in Canada zien we diezelfde gemeenschapszin, waarbij de gemeente in de eerste plaats probeert te zijn een broederschap met onderlinge activiteiten en pas daarna een gemeenschap, die Jezus heiligt en zijn woord herdenkt.

Van hem zou ik u vele leerstellingen kunnen aanhalen, maar misschien is de beste wel: "Degeen, die van Jezus spreekt en de broederschap niet erkent, hij die spreekt over cosmische liefde en naastenliefde en niet eens beseft wat het is om zijn burens lief te hebben, kan geen Christen zijn en staat bedenkelijk dicht bij de onderste grens van het mens-zijn."

Wanneer ik deze figuur noem dan doe ik dat, omdat zijn invloed niet erkend is. Hij heeft dit gemeen met b.v. William Doyle, een Engels priester (er zit ook wat Iers bloed in), die uit een arm gezin komend R.K. priester wordt, omdat het de eenvoudigste weg is; en die zichzelf ontdekt in de loopgraven in de eerste Wereldoorlog. Deze mens heeft misschien minder betekend voor de gemeenschap dan u zou denken, want hij heeft niet veel tijd gekregen om zijn inwijding kenbaar te maken. Maar hij is het dan, die in de eerst gasoorlog de verschrikking van die oorlog plotseling ontdekt als een werkelijkheid. Hij leeft zijn geloof. Maar zijn stelling tegenover de soldaten en de mensen rond hem is niet: Mijn geloof redt je of maakt je zalig. Maar God is mét ons; en Deze zal ons behoeden en ons voeren tot Hem, als we Hem aanvaarden. Zijn rondgaan als aalmoezenier heeft vele eigenaardige aspecten. Hij gaat b.v. zonder gasmasker en helm eenvoudig de gasnevel in (het was mosterdgas) om er iemand uit te halen; en hij komt er zonder letsel af. Hij is steeds in de voorste linies, maar weigert te vechten. En - wat erger is in de ogen van sommige van zijn superieuren - hij doet net zoveel moeite voor een gewonde Duitser als voor een gewonde Engelsman. Hij leert in de loopgraven broederschap kennen en geeft aan heel veel soldaten uit de Eerste Wereldoorlog een nieuw begrip van mens-zijn. Zijn invloed lijkt beperkt, maar als we erover nadenken dat William Doyle door zijn activiteiten aan het front (het IJzerfront voornamelijk) ongeveer 10.000 mannen heeft kunnen beroeren, die daardoor een totaal nieuw begrip kregen van het Christendom maar ook van hun sociale plicht, dan is ook zijn inwerking van buitengewoon groot belang geweest.

We vinden overal weer de ingewijde, de mens, die aan zijn omgeving is gebonden. Ik weet niet, of u kunt beseffen wat ik daarmee bedoel. Een inwijding krijgen, ach, het is zo gemakkelijk, maar je moet haar kunnen aanvaarden. Er is één ogenblik, dat je iets weet. En dan moet je niet meer vragen: Wat is mijn zekerheid, wat is mijn bewijs? Dan moet je het leven en wordt het een kracht die steeds verdergaat, een bewustzijn dat steeds verder om zich heen grijpt. Het is een begrip voor wetten en krachten in de natuur, die een ander niet bezit. Maar het is ook een intimiteit a.h.w. met God, zoals Hij in jezelf bestaat. Wij vinden b.v. een Italiaan, een zekere Carlo Avveccio. Deze Carlo Avveccio wordt eigenlijk niet eens priester; hij is een tijdlang koster in een dorpskerk. Hij leeft daar aan de kant van de Apennijnen in een arm dorp. Wat leert hij de gemeenschap? Vreemd genoeg door zijn begrip van het Goddelijke (dat hij overigens niet in zijn kerk maar daarbuiten heeft gekregen) leert hij hun gemeenschapszin. En die gemeenschapszin van enkele dorpen wijzigt zich in zoverre, dat deze hun gebruikelijke roverspraktijken opgeven; en wat meer is, dat ze later (dat is dan ongeveer in 1930) beginnen als coöperatieve te functioneren.

Hier krijgt men dus ook weer een heel eigenaardig gebeuren, een eenvoudige mens. Een mens van wie men zei dat hij een zieke gezond kon maken door hem aan te kijken, maar dit is natuurlijk dorpsbijgeloof; dat hij doden kon opwekken (hij heeft het nooit gedaan); van wie men zei dat hij het weer beheerste (of het waar is, weet niemand). Maar het is een feit, dat deze mens juist in een arme bevolking, die absoluut niet kon lezen en schrijven zelfs een stimulans is geweest, waardoor in zijn omgeving althans een grotere innerlijke rijkdom ontstond en een groter gevoel van saamhorigheid.

Zo kunnen wij b.v. ook naar het noorden gaan en dan blijf ik nog even in Europa. Wij vinden daar Knut Hamsun. Deze man is van origine géén zuivere Noor, er zit vermoedelijk wat bloed van de trekkende Eskimo in. Maar hij is het nu weer, die zelf de gedachte vindt van vrijheid. Hij zoekt in zich het begrip van het wereld-omvattende. Hij bevordert b.v. de bevrijding van de visvangst uit reders handen, vooral boven de Hardangerfjord en op de Lofoten. Hij is verantwoordelijk voor een verandering in de levenscondities van zijn verre familie van moederszijde; hij geeft ook de rendier- en de pelsjagers en de trekkende rendierbezitters een betere gelegenheid om met de beschaving in contact te komen. Hij knoopt banden aan, niet alleen met het Christendom of met de beschaafde wereld, maar vooral tussen de mensen. Eigenaardig genoeg slaat zijn invloed ten dele over naar IJsland en ook daar vinden we iets van zijn gedachten terug. Die gedachte wordt binnen de kerken wel maar in de normale theorieën eenvoudig niet verbreid.

Dan hebben we natuurlijk de ingewijden van Indië. Er zijn er heel wat. En we zien hun leerlingen, ten dele ingewijden als b.v. Sri Karavasti (?), ook in Europa optreden. Zij zijn

degenen, die het oude oosten moeten vermengen met het westen. Want de oude mystiek, het oude geloof en de oude kracht moeten worden saamgebonden, opdat die langzaam maar zeker in het westen doordringen.

Nu wil ik u even wijzen op een paar eigenaardige verschijnselen. In de eerste plaats: rond 1100 het binnendringen van bepaalde vormen van oosterse mystiek o.m. omvattende de astrologie van Perzische oorsprong en de kabbala van Perzisch-Egyptisch-Joodse oorsprong. Daarnaast het binnendringen van opvattingen omtrent het leven en die b.v. op Frankrijk een tijdlang kennelijk een stempel drukken; ook Venetië ondergaat deze impuls zeer sterk. De opkomst van de poorters der steden is niet alleen aan het buskruit maar zeker ook wel aan deze opkomende mentaliteit te danken.

In diezelfde periode een langzaam loskomen van de absolute priesterlijke gebondenheid (de volkomen gebondenheid aan de priester, aan de profetie die niet werd bewezen) om plaats te maken voor een persoonlijk zoeken naar waarheid, dat de Reformatie tot resultaat heeft. Door de Reformatie in het westen voor het eerst een kennelijke breuk in het Christendom, die niet wordt onderdrukt en daardoor voor het eerst het ontstaan van nieuwe vrijheden binnen het christelijk leven.

Rond 1800: eerste import van oosters denken in grotere mate. Voor die tijd hebben we kleine injecties gezien van oosterse filosofie- en magie, maar nu dringen de gedachten van oud-Egypte, de geheimschool e.d. plotseling overal door.

Rond 1900; overmatig sterke invloed zelfs, van het oosten op het westen. Sterke hervormingen in het geestelijk leven van kleinere groeperingen; indirect verandering van godsdienstige concepten en opvattingen, zelfs van autoritaire opvattingen binnen kerken en gemeenschappen. Veel meer dan u denkt, heeft het oosters denken dus doorgewerkt.

En nu moeten we voorzichtig worden en niet zulke grote sprongen maken, want dan volgt u me niet.

Van rond 1900 tot 1930 een zeer sterke verbreiding van de oudere geheimleren, meestal in gematigde of verdunde vorm. We zien b.v. een zeer sterke groei, maar gelijktijdig herorientatie bij de z.g. Vrijmetselaarsloges; wij zien in deze periode een sterke groei van genootschappen als de Rozekruisers, zelfs in verschillende vormen; wij ontdekken daarnaast een toenemende invloed van de Theosofie enz. en heus niet alleen in Nederland.

In Duitsland zien we in deze zelfde periode een groot aantal verschillende secten optreden, die elk voor zich wel iets goeds hebben maar waar de misbruiken (althans volgens de opvattingen van die tijd) ten slotte de onderdrukking veroorzaakten. Degenen, die blijven voortbestaan, zijn vreemd genoeg zij, die het minst oprecht zijn.

Wij zien verder van '30 tot ongeveer '50 het opkomen van verschillende volksgedachten. Een mystiek, die weer heel sterk niet het volk wordt vereenzelvigd en waarbij het eigen ras, het eigen volk op de voorgrond komt. Dit geldt heus niet alleen voor Duitsland, maar we zien dat even sterk b.v. in Rusland, in Frankrijk, in Italië en in Griekenland. In deze landen wordt het contact niet de groepsgeest aanmerkelijk versterkt.

Gelijktijdig ontstaat hieruit een nieuwe sociale omwenteling, het begrip voor onderlinge aansprakelijkheid en verantwoordelijkheid. De uit de oude doos overgebleven autoritaire principes wraken dit overigens in de periode van '50 tot heden toe en maken het onmogelijk de werkelijke saamhorigheid op een vrije basis tot uitdrukking te brengen. Maar nagaan wat is overgebleven, kunnen wij zeggen dat de wetgeving in zeer vele landen, de omwentelingen in politiek, de wijzigingen van economische verhoudingen, ja, zelfs de verandering van instelling in de godsdienst in deze landen alle voeren tot een begrip van samenwerking en broederschap, terwijl steeds meer de nadruk wordt gelegd op een realiteit en ook - daaruit voortkomende dus - een meer aanvaarden van eigen aansprakelijkheid.

Nu zijn er natuurlijk altijd weer kleine profeten. We troffen dergelijke profeten aan in Duitsland, waar Hitlers ondergang b.v. hem reeds voorzeggd werd in 1938; waar gewaarschuwd

werd voor een ondergang door zijn zelfverheerlijking in het jaar 1944. Deze dingen zijn uitgekomen. De profeet heeft overigens Dachau niet overleefd.

We vinden in verschillende landen mensen, die op een vreemde manier worden beziel en dan een stimulans betekenen voor een ommekeer. Ik mag hier helaas geen námen gaan noemen, want anders zou u een ingewijde willen gaan opzoeken. En om nu te zeggen dat het Jan Jansen is, dat is me te kinderlijk.

In Nederland treffen wij een tijdlang 3 personen aan: één ervan in Twente, de tweede op de grens van Brabant en Limburg, de derde wonend in het midden van Noord-Holland, die elk voor zich een nieuw begrip wekken. Zij vinden voor zich de cosmische waarheid en ontdekken daarin de verbondenheid met het geheel. Zij werken in op verschillende mensen. Helaas wordt het door hen niet altijd juist begrepen, vooral omdat het gebruik van mediale kwaliteiten een rol speelt bij de manier, waarop zij werken. Wij kennen b.v. iemand, die zich hier als "Meester" heeft uitgegeven en een eigen groep heeft gesticht. Iemand, die wel degelijk aan de grens der inwijding stond, maar die vergat dat inwijding betekent; zelf verder werken en niet slechts het weinige, dat je hebt bereikt, aan anderen voorleggen als een onomstotelijke waarheid. Daarin maakt de geestelijke naam geen verschil.

Wij vinden in Amerika bijna gelijktijdig een 9-tal ingewijden van groter belang. Eén van hen is vicaris van de Aartsbisschop van New York. Een ander is een eenvoudige voorman in een fabriek in de buurt van Detroit. Eén van hen is grootgrondbezitter in het zuiden, in de buurt van New Orleans. Overal treffen wij van die figuren aan, mensen die vandaag aan de dag nog leven. Mensen, die ergens ineens het begrip hebben gekregen: zo gaat het niet meer.

Dan krijgen we daar een vicaris, die plotseling de machtsstrijd en de verheerlijking van b.v. St. Patrick's Cathedral als de beste terzijde wil stellen en die indirect aansprakelijk is voor de wijze, waarop de Katholieken ook in de Ver. Staten b.v. tegen de color-bar (de scheiding tussen blank en gekleurd) zijn opgekomen.

De man in Detroit is indirect aansprakelijk geweest voor veranderingen in de arbeidsorganisatie, en vooral de onderlinge organisatie van de arbeiders; en hij is op het ogenblik mede aansprakelijk voor een sociaal systeem, dat zich in deze contreien ontwikkelt, waardoor de mensen een zekerheid hebben. Hij leert hun daarnaast dat zij verplicht zijn voor hun naaste, hun kameraad op te komen. En dan denkt u, dat dat absoluut niets met godsdienst te maken heeft. Toch doet deze man meer dan menigeen, die alleen maar woorden spreekt. Want wat hij geeft is een bezieling, een geest, die de mensen aangrijpt, die hen bindt en die vooral in een land als de U.S.A., waar emigratie zo vaak voorkomt, zeker ook een verbreiding van deze denkwijze over praktisch de gehele States ten gevolge zal hebben.

In het zuiden vinden we weer iemand, die zich bezighoudt met het kleurlingenprobleem. Maar nu iemand, die in matiging werkt en die het daarbij vooral opneemt - al blijft hijzelf voor een zekere scheiding voorlopig nog pleiten - tegen organisaties als de K.K.K. enz. Hij brengt het begrip van een gelijkwaardigheid, die daarom nog niet een volledige gelijkheid behoeft in te houden. "Want wij moeten allen," zo zegt hij, "onze plaats innemen, die op de wereld voor ons de meest juiste is. En deze wordt bepaald door onze karaktereigenschappen, die door ons ras wel weer Mede bestemd kunnen zijn plus onze verworven bekwaamheid," Hij is overigens één van de weinige blanke grondbezitters in het zuiden, die grote sommen bijgedragen voor het oprichten, van twee neger- universiteiten. Ik noem er enkelen.

We vinden in Japan iemand, die vreemd genoeg zijn bewustwording doormaakt in de rijen der soldaten in het bijna eindeloos schijnende China. Hij is een heel eenvoudige zoon van een fabrikant van houten speelgoederen; en dat betekent in Japan meestal, dat je een heel klein winkeltje hebt en niet veel geld, Deze man voelt zich b.v. wat aangetrokken tot het Zen, maar het interesseert hem eigenlijk niet zoveel, totdat hij in een toestand van vermoeidheid visioenen krijgt. Hij ziet a.h.w. de gehele oorlog vooruit; en ook de nederlaag. Dan wordt hij een tijdje profeet. Als profeet wordt hij niet gewaardeerd. Hij wijkt uit en blijft o.m. in Manilla, waar hij wat onderricht volgt. Hij kiest daarbij vreemd genoeg technische wetenschap en sociologie. Ondertussen blijft hij ook tegen gering loon tevens eenvoudige karweitjes verrichten.

Wanneer de grote wereldoorlog over hem heentrekt, gaat hij op in de massa van de Japanners. En wanneer zij terugtrekken, is hij één van de officieren geworden; want waar geen leiding was, heeft hij leiding gegeven en hij heeft de onmenselijkheid van zijn landgenoten gematigd door hun te vertellen van een goddelijk gericht, van een god van vuur, die hen kan verpletteren. Wanneer de eerste atoombom valt, is hij één van degenen, die de eerste hulp verleent. Op het ogenblik werkt hij als assistent van de z.g. gemeenschappelijke missie van onderzoek, die daar bestaat, waarin o.m. de U.S.A. en Japan zelf vele geleerden heeft. Hij is laboratoriumassistent geworden en daarbij doet hij nog wat aan de sociale aspecten van deze therapieën. De man leert zijn mensen begrijpen, dat zij niet west kunnen zijn; zij zijn oost. Maar oost, zegt hij, moet het westen aanvullen en niet imiteren. Het oosten moet vanuit zichzelf, zijn innerlijk leven en zijn wijsheid komen tot een aanvaarden van anderen. De afgeslotenheid van Japan, zegt hij, is de doem, waaruit de atoombom is voortgekomen. En hij heeft gelijk. Vooral in kringen van linkse intellectuelen is zijn invloed op het ogenblik zo groot, dat hij misschien de beslissende factor kan worden, wanneer het gaat om een opstand van de radicalen of niet.

Hij betekent anderzijds geestelijk gezien één van de meest belangrijke verbindingen tussen west en oost, want hij leert dat het westen en het oosten dezelfde kracht kennen, dezelfde God; dat de Rijzende Zon en de herrijzende Christus gelijk zijn.

Wat moet ik u meer vertellen? Allen werken we naar één bepaald doel. En de ingewijden op aarde zijn het, die dat doel zuiver leren beseffen, zo ver het hen betreft. Zij blijven echter hun eigen fouten en eigenaardigheden behouden. Onze Japanse vriend zou u misschien erg onsympathiek zijn, omdat hij van u verwacht dat u hoffelijk bent tegen hem op zijn manier en het niet noodzakelijk vindt - tenzij u probeert hoffelijk tegen hem te zijn - ook hoffelijk terug te zijn. Misschien vindt u hem helemaal geen prettige man; maar hij doet veel. En allen tezamen vormen die netwerken van ingewijden over de wereld op het ogenblik de kracht, waarin vooral het werk van de huidige wereldleraar voortdurend over alle landen gelijktijdig uitvloeit.

Van onze wereldleraar kan ik u niet te veel vertellen. Ook hij is geboren uit niet al te rijke ouders. Hij heeft gestudeerd en is zo ongeveer ingenieur. Hij behoort echter tot de gegoede stand. Op het ogenblik is hij een zwerver; en dat is hij geloof ik altijd wel geweest. Hij heeft zelfs een tijdlang voor enkele Oil-Companies gewerkt. Nu echter brengt hij overal zijn boodschap. Een boodschap, die er één is van geweldloosheid, van persoonlijke aansprakelijkheid en bovenal van vrijheid van oordeel.

"Oordeelt niemand," zegt hij; "je kunt alleen over jezelf oordelen."

"Vraag niet, of een ánder aansprakelijk is. Vraag je af, waarvoor je zélf aansprakelijk bent."

"Zeg niet, wat een ander moet doen, of wat je zou willen dat een ander doet, maar doe zelf datgene, wat je voelt dat juist is."

"Leef de kracht in je, want God leeft in je, de Eeuwige Wet leeft in je."

En op deze manier, met kleine gebaren en dingen, die u misschien een wonder zou noemen, met leringen, met het vormen van kleine gemeenschappen, is hij een sterk bolwerk tegen het materialisme. Gelijktijdig is hij de voorbereiding van dat, wat komen gaat. Want wanneer de Heer van de komende periode op de aarde zal zijn, kunnen wij verwachten dat alle grenzen vallen. Grenzen, die de mensen hebben opgetrokken tussen de landen, maar ook de grenzen tussen de standen en de grenzen tussen de geloven, de grenzen tussen de verschillende vormen van moraliteit. Zij bereiden dit voor, al die ingewijden. En de wereldleraar is het element, dat gelijktijdig werkend in een sfeer met de aarde verbonden en daarnaast werkend met werelden en sferen, die boven de aarde liggen, op aarde reeds een voorbereiding maakt, waarnaar al die ingewijden mede hebben gestreefd: het ogenblik, dat de mens de waarheid accepteert, de werkelijkheid, waaruit men als mens waarlijk kan en durft leven.

Hij probeert de mens duidelijk te maken, dat er geen scheiding is tussen stof en geest, maar dat die één geheel zijn, zolang je op aarde bent.

Hij probeert hun duidelijk te maken dat al, wat over de gehele wereld geschiedt, een brandpunt vindt in het hart van elke mens en dat de krachten van elke mens belangrijk zijn voor wat er gebeurt.

Hij leert de mensen, dat zij niet de slaven zijn van een noodlot maar heersers over hun eigen leven, zolang zij, voor zich een besluit durven nemen en zolang zij de gevolgen van dat besluit kunnen aanvaarden.

Kijk, vrienden, dat zijn de recente ingewijden, althans enkelen ervan. En dat is hun werk. Hun werken zijn misschien niet, zoals u had verwacht, mirakelen van de magie. Ze zijn de eenvoudige dingen; soms de paranormale geneeskunde en soms een beetje vooruitzien in tijd en ruimte. Maar daarnaast het vlechten van een band, die buiten de stof en toch kenbaar in de stof voortdurend mens en mens tot elkaar brengt; die de mensen doet samensmelten tot een eenheid zonder voorbehoud, zonder geschil, omdat er één kracht is in allen, die hen kan doen samengroeien tot De Mensheid, de kracht, waarin de goddelijke liefde en al dat andere wordt geopenbaard.

Ik heb u aangetoond, dat ingewijden geen feilloze mensen zijn. Ik zou u kunnen vertellen over het treurige lot van John Dee, van de abt-kanunnik Dominicus. Mensen, die ook ingewijd waren, die de geheimen bezaten, maar die in hun verdwazing ze wilden gebruiken voor een doel, waarvoor ze niet bestemd waren; en die daardoor vaak op een wonderlijke en vreemde manier aan hun einde kwamen, ondanks hun gaven en hun inwijding. Ik heb u niet enkele bekende figuren aangetoond, hoe menselijke frustraties, menselijk opzicht en karakter vormend en betekend zijn voor datgene, wat een ingewijde kan brengen en brengt; en hoe de weg tot falen van iemand, die een inwijding heeft ondergaan, wel heel sterk is gelegen in het bekend worden en het verkrijgen van gezag.

Daarmee meen ik mijn inleiding te mogen afsluiten. Ik heb u een beeld gegeven van een ontwikkeling tot in deze tijd. Ik heb ongetwijfeld niet alle namen genoemd, die u zou willen vernemen. Ik heb niet verteld over de persoonlijke aspecten van het leven van grote mensen, die u graag had willen horen. Ik heb zelfs niet eens gesproken over de Graaf de St. Germain, ofschoon ook die belangrijk is. En ik heb u niet gesproken over die Meesters in het oosten, die inderdaad soms over deze wereld uitgaan, want een inleiding moet beknopt zijn. In het bijzonder een keuze moeten maken, maar die keuze toont aan - en wel in de westelijke wereld - hoe via ingewijden, via inwerkingen de mensheid van alle kanten langzaam wordt omgevormd tot een eenheid, waarin geen verschillen meer gelden en waarin de gelijkheid, ofschoon nog niet aanvaard, toch in ieder geval de erkenning van gelijkwaardigheid met zich brengt. Tot het ogenblik, dat de mensheid zelf de gelijkheid van allen aanvaardt, ongeacht sociale status, eruditie of wat dan ook. Maar dat is een taak voor de ingewijden, waarvan velen nu nog niet op aarde zijn.

DISCUSSIE

❖ *Is het dwaas om te vragen; Zijn er graden van ingewijden?*

Ja. Want als je gaat spreken over graden, dan denk je aan een zuivere hiërarchie. En om eerlijk te zijn: een zuivere hiërarchie van inwijding bestaat er eigenlijk niet. Natuurlijk, de één is meer ingewijd, beter ingewijd dan de ander. Maar dat impliceert helemaal niet, dat je precies met een lijntje kunt zeggen; die is eerste graad, die is derde graad, die is 33e graad, die is 9e graad enz. Dat kun je niet doen, al is het maar om de doodeenvoudige reden, dat elke inwijding op zich een groeiproces is. Nu zei ik dat "ja" misschien wel zo'n beetje, alsof ik wilde zeggen; Het is dwaas om het te vragen. Het was niet mijn bedoeling; u vatte het alleen maar zo op. Een antwoord hierop moet echter ontkennend luiden. Er zijn geen vaste graden van ingewijden. En dat is ook begrijpelijk. Iemand, die voldoende is ingewijd, ervaart de meerwaardigheid van een ander op een bepaald terrein en accepteert hem dus op dat punt, maar alleen op dát punt als zijn meerdere. Hij weet dat hijzelf op een ander punt de meerdere kan zijn. Inwijding is niet iets, dat overal gelijk gebeurt. Om u een voorbeeld te geven: In een inwijding kan de één veel dichterbij God staan, maar de ander weer veel dichterbij het

gebruik van de Goddelijke Kracht. Wie is nu de meerdere? Dat kun je niet uitmaken. Ik hoop, dat ik daarmee dit punt heb verduidelijkt.

❖ *Komt de mate van inwijding in een bepaalde sfeer dan ook niet tot uitdrukking?*

Nu, ik zou zeggen: Neen en ja tegelijk. Want er zijn sferen, die dus schijnbaar heel ver van elkaar liggen en die toch - omdat ze bepaalde begripswerelden zijn, want dat is, een sfeer - heel dicht bij elkaar staan; daar merk je geen verschil tussen. Laten we nu eens een eenvoudig beeld nemen: Jezus is zich bewust van het Goddelijke; hij leeft op aarde. Staat hij nu hoger dan iemand die in de hoogste sfeer is, of is hij diens mindere? Hij is niet diens mindere, maar hij staat ook niet hoger. Want door het feit, dat hij op aarde leeft, is hij beperkt. En al kan het bewustzijn bij beiden zelfs gelijk zijn dan kunnen we nog aannemen - als we het willen - dan blijft toch Jezus, gezien zijn mogelijkheden van het ogenblik, de mindere. Omdat je dat zo moet zien, is het dus niet mogelijk hier te stellen dat de sfeer, waaruit je komt, bepaalt in hoeverre je ingewijd bent. En je kunt ook niet zeggen, dat de sfeer, waarheen je terugkeert, de graad van inwijding tijdens een stoffelijk leven bepaalt. Dat laatste moet u goed onthouden: tijdens een stoffelijk leven.

❖ *Maar ook in het stoffelijk leven heb je, trappen van ontwikkeling, dus ook van inwijding. Een fröbeljuffrouw zal anders niet haar kinderen moeten omgaan dan een professor aan een universiteit.*

U bekijkt het verkeerd. U zegt. De professor is meer dan de fröbeljuffrouw.

❖ *Geestelijk ook.*

Neen, niet geestelijk ook. Dat heeft er niets mee te maken. De professor beschikt over meer gespecialiseerde kennis dan de fröbeljuffrouw, inderdaad. Of dat nu juiste feiten zijn, die hij kent of niet, daarover zouden we nog kunnen debatteren, want er wordt op de universiteit tegenwoordig nog heel wat onzin gedebiteerd. Nu moet u eens goed luisteren. Wanneer die fröbeljuffrouw aan de kindertjes, die zij helpt met fröbelen, meer meegeeft dan de professor aan zijn studenten, wie is dan meer? Met andere woorden: je kunt niet aan de hand van stand of kennis alleen bepalen wat een ingewijde is. En de graad van inwijding is niet identiek met een graad van innerlijke beschaving, bewustzijn of kennis volgens menselijk oordeel. En zolang de mensen dat niet begrijpen, zullen ze inwijding altijd zien als een laddertje, waar je tegenop klautert, omdat in het leven nu eenmaal de vergelijking van de bewustwording met een school zo gemakkelijk is.

❖ *De rechte weg naar boven...*

Wat is boven?

❖ *..... die staat op een gegeven ogenblik op een punt.*

Ja, zodra u op een punt staat, bent u al onbewust. Inwijding is een beweging. Bewustwording is een beweging; een je verplaatsen door het totaal van de mogelijkheden van de kosmos. En daardoor is dus het geheel van de kosmos je werkelijkheid. Hoe meer je van die werkelijkheid in je zelf kunt bevatten (dus hoe meer je de samenhang kunt overzien), hoe meer je ingewijd bent. Maar dat gaat alle kanten uit. Als we de kosmos in een vergelijking moeten uitbeelden, dan komen we onwillekeurig tot een bol, waar rondom heen het vlak van mogelijkheden is. Dat is het kernpunt, de Goddelijke Kracht, waaruit alles bestaat en waar in ook alle stralen samenvloeien. En dan ligt het er maar aan waar u staat. Op het ogenblik dat u stilstaat, treedt stasis op. Dan gaat u - gezien van uit het standpunt van bewustwording - dus terug, omdat de rest van het Al beweegt. U ontdekt dus, wanneer u weer bijkomt, dat u steeds meer onbekende factoren moet verwerken en analyseren. Je kunt dan zeggen; "Wij gaan het pad naar boven." En dan is het heel goed mogelijk, dat een ander even realistisch zegt, ofschoon hij tegengesteld streeft, hij staat aan de andere kant van de kosmos. "Ik streef naar boven." Die gaat dan naar beneden. Beiden komen ze bij God uit. Hoe wilt u nu bepalen wat boven is voor u of voor een ander? U kunt alleen zeggen: Mijn begrip van het heelal, van de kosmos, zoals dat in mij bestaat en dus niet zoals ik dat wetenschappelijk tot uiting breng, bepaalt de graad van inwijding, die voor mij mogelijk is; dat wil dus zeggen: de hoeveelheid van cosmische samenhangen en geheimen, welke niet direct tot de menselijk, redelijke wereld behoren, die ik in mijzelf kan dragen en in mij kan leren gebruiken.

❖ *Dus dan kan iedereen een inwijding ondergaan?*

U zou het zo kunnen uitdrukken; Elk leven is in feite een vorm van inwijding. Maar op het ogenblik, dat je de samenhangen leert overzien van andere dan je eigen wereld en van wetten die meer zijn dan de zuiver materiële wetten, word je t.o.v. de anderen die op aarde leven tot ingewijde.

❖ *Hoe denkt u over de mysteriescholen, die de broederschapleren en het "Ken uzelve" onderrichten?*

Geven deze scholen geen leiding aan de mensheid? Zeer beperkt. Kijk eens, wanneer een mysterieschool u het "Ken uzelve" leert op de juiste wijze, dan leert die school u inderdaad de weg te vinden tot de werkelijke inwijding, die alleen in u persoonlijk kan plaats vinden. En als zodanig geeft zo'n school de wereld dus iets. Maar als we te maken krijgen met mysteriescholen, onverschillig welke, zelfs die scholen, die in feite de broederschappen als een overkoepelend geheel zien, zodat ze tegengestelde richtingen van denken en meningen volledig aanvaardbaar achten en met elkaar in broederschap leven, dan blijft er nog altijd de vraag: Leert een dergelijke mysterieschool de mens wel zoeken naar de kern van zijn eigen wezen, zonder hem aan te moedigen om a.h.w. een beetje exhibitionistisch dat eigen wezen, dat hij erkent, ten toon te stellen? Een mysterieschool moet een mens verdieping leren. Maar innerlijke verdieping is gelijktijdig - en dat beseffen de meesten niet - een zeker isolement. Hoe meer ik mijn persoonlijke werkelijkheid leer beseffen, hoe verder ik van de rest van de wereld kom af te staan (zij hebben elk hun eigen werkelijkheid) en hoe lager in verhouding het gemeenschappelijk contact, het belevingsvlak ligt, waarin die broederschap zich nog kan uiten. Daarop zou ik over de mysteriescholen liever deze opmerking willen maken: Deze mysteriescholen, die broederschap leren, zijn een contactmogelijkheid op betrekkelijk laag niveau, waarin voor een ieder, die eerlijk streeft, het misschien gemakkelijker is om zijn persoonlijke inwijding te bereiken, zonder dat de inwijdingsschool als zodanig in haar moderne vorm deze inwijding zelf onmiddellijk kan geven.

❖ *Is het voor een school mogelijk een inwijding te geven?*

Ja, er bestaan scholen, welke die inwijding inderdaad geven. Ze bestaan ook nu nog. Maar de inwijding wordt gebaseerd op een persoonlijk, geestelijk beleven; en dat heeft niets meer te maken met lering geven aan elkaar of werkstukken maken of wat anders. Het is een kwestie van gezamenlijk denken; een gezamenlijke meditatie, waarbij ieder zijn eigen gedachteelement aan dat van de ander toevoegt, maar daarbij de wereld van de ander - die op dat ogenblik centraal is - ook volledig aanvaardt. Die uitwisseling vergt dus een andere methode van werken dan hier in de broederschappen over het algemeen wordt toegepast.

❖ *U sprak over een versterkt contact met de groepsgeest in landen als Duitsland, Italië: en Griekenland. Was de rassenwaan van Hitler hier van een gevolg?*

Ja, dat was een negatieve interpretatie, van de kernmogelijkheden van het Arische ras. De Ariërs (het is overigens een verzamelnaam, die me niet erg sympathiek aandoet) zijn in feite oorspronkelijk grotendeels een Voor-Indisch ras geweest met Atlantische en z.g. "nordische Beimengung", zoals de Duitser dat zegt. Dat wil dus zeggen dat Indische wijsheid maar ook de noordelijke mystiek in een dergelijk volk leeft. En nu betekent dit een zeer grote neiging tot dienstbaarheid. (Dat zou u misschien van het Duitse volk niet geloven, maar het zit er inderdaad in.) En wel naar mate men zichzelf beter erkent, zal men meer en juist anderen dienen. Dat is ook het grote voordeel, dat het blanke ras heeft: wanneer het zichzelf eenmaal beseft, dient het anderen inderdaad belangeloos en zonder eigen aanzien of wat dan ook voorop te stellen. In die zin was men er dus nog niet eens zo heel erg naast, als men het Arische ras hoog aansloeg. Maar in plaats van nu te zeggen: Daarom moeten wij juist van uit onszelf al dienende de samenwerking met de niet-Ariër vinden en daar uit het grootse geheel bouwen, want wij hebben de energie, de mogelijkheden, het systeem en de anderen hebben weer andere elementen, heeft men gezegd: Dus zijn wij heersers. En dat is 't negatieve facet dat we ook elders kunnen vinden. U kent dat misschien, waarschijnlijk gebeurt dat tegenwoordig niet meer zo erg, maar vroeger had je, dat als je in Port-Saïd aan land kwam: English people here and the others there. Dat zeiden ze: Engelsen en wat anders. Dat is dus een begrip van "wij". Een meerwaardigheidscomplex. En dat is altijd negatief. Zolang je zegt "wij", of zoals een Amerikaan dat zegt, die heeft het op zijn manier ook gekregen "Our way of life", heb je te maken met een erkennen van de rassengemeenschap (dus de groepsentiteit die

is ontstaan), maar op een negatieve manier; nl. niet uit het begrip van "dit is onze basis, waardoor wij werkelijk dienen en harmonie scheppen", maar uit het begrip van "zo hoog zijn wij en daarom moeten anderen ons maar aanvaarden." Daar is dus die Hitler geschiedenis uit voortgekomen. Ik zou het misschien het best kunnen vergelijken met de planetaire invloeden, waarover men in de astrologie spreekt. Zoals u weet, kan elk sterrenbeeld positief of negatief werken. En dan zijn dezelfde lijnen er wel in te kennen, maar terwijl het positieve iets bereikt, zal het negatieve eerder iets afbreken of vernietigen.

❖ *Zijn alle ingewijden zich bewust van het geestelijke netwerk, waarmee zij zijn verbonden?*
Dat is een heel moeilijke vraag. Is iemand, die telefoon heeft zich ervan bewust dat hij Tokio kan bellen, als hij in Amsterdam woont? Een heel rare vraag. Het is eigenlijk precies hetzelfde. Want, vrienden, als u uitgaat van het standpunt dat je moet weten met welk netwerk je bent verbonden, dan moet je ook weten dat er een direct contact moet bestaan met allen. Ik geloof niet, dat dit het geval is en dat aan heel veel ingewijden maar een betrekkelijk klein gedeelte van dit net, van deze verbindingen bekend is. Maar als een ingewijde dus werkelijk een ingewijde is en niet alleen denkt dat hij het is, dan weet hij dat hij mentaal contact kan opnemen met één of meer personen; en hij weet ook dat van die personen bepaalde waarschuwingen kunnen komen of zelfs bepaalde verzoeken en opdrachten. Dat is dan niet "uit de geest" en dat is ook niet van iemand, die ik stoffelijk ken, maar het is een stem die ik ken, zo als u misschien een omroeper of een nieuwslezer van de radio kent. U begrijpt dan: O, dat komt van mijn deel van het netwerk. Maar u weet niet, waar vandaan die ander misschien zijn opdracht krijgt of aan wie hij die opdracht doorgeeft. Dat weet u maar heel zelden en in heel weinige gevallen. Dat zijn alleen maar degenen, die werkelijk op een centraal punt voor een heel groot deel van een samenwerking zitten. Ingewijden, die zich van dit netwerk van kracht, dat over de hele aarde wordt gespannen, werkelijk volledig bewust zijn, zullen er niet veel zijn. Ik heb u zo-even het getal genoemd van 300 volingewijden, die op het ogenblik ten minste op aarde leven, behalve dus de velen, die ook nog ingewijden zijn, maar die niet centraal zitten. Ik denk, dat er 50 van die 300 zich inderdaad volledig bewust zijn van het totaal van het netwerk, waar mede zij zijn verbonden. Misschien is dat wel de beste toelichting, die ik u kan geven op deze vraag.

❖ *Ik zou willen vragen, of de grondlegger van de morele en geestelijke herbewapening ook tot de ingewijden behoort?*

Op zichzelf is het geen direct werk van inwijding, maar het is wel scheppen van condities, waaronder inwijding mogelijk zou zijn. We zouden dus de stichter of grondlegger van deze beweging kunnen beschouwen als iemand, die althans ten dele ingewijd was. Maar we zouden hem m.i. niet kunnen beschouwen als iemand, die zich van een volledig inwijdingswerk, zoals het zich op het ogenblik op aarde voltrekt, geheel bewust was.

❖ *De ingewijden op aarde komen hier toch met een vooropgezet doel?*

Dat is lang niet zeker. U moet nl. dit niet vergeten, mijn waarde vriend: U kunt op aarde komen als een heel aardige baby en u bent dan helemaal niet ingewijd. U spartelt, uw eerste woorden zijn: "da da"; daar na komt u iets hoger in de taalkundige reeks, zo iets als "potverdomme", ten slotte bereikt u de jaren van jongelingsschap en u bent nog helemaal niet ingewijd. Misschien moet u wel 50 of 60 jaar worden, voordat dat ogenblik komt. En pas wanneer u zich bewust bent van de inwijding, kunt u zich gaan afvragen, of u daarmee een bepaald doel hebt. Maar als je een bepaald doel ermee hebt, moet je dus bewust deze incarnatie heb ben gekozen. En daaruit volgt, dat het merendeel van de ingewijden - zoals ze dus over de gehele aarde aanwezig zijn - niet kunnen worden gerekend tot hen, die met een vaste bedoeling incarneerden, maar dat een zeker percentage van hen (en dat zal ongeveer 10 % zijn) incarneerde met een voorwetenschap van de mogelijkheden, die ze zouden krijgen en dus bewust het doel reeds kozen, voordat zij op aarde terugkeerden; dat is ongeveer 10 % van het totaal; de anderen deden dat niet.

❖ *Is die 10 % van het aantal ingewijden van een bepaald ogenblik of is die 10 % van het totaal aantal mensen, die incarneerden?*

Ik reken 10 % van het aantal ingewijden, dat op het ogenblik op aarde is.

❖ *Dan zijn er dus weinig mensen, die bewust incarneren.*

Dat ben ik inderdaad met u eens. Althans met een bewust doel incarneren; dat is nog heel iets anders. Bewust incarneren gebeurt ook wel meer. Je kunt zelfs zeggen, dat het op de wereldbevolking 6 tot 7 % is; en dat is heel wat meer dan 10 % van de ingewijden. Maar u moet niet vergeten, dat de aarde in feite een scholingsmogelijkheid is, een belevingsmogelijkheid. En zeer velen, die op aarde als bewusten zouden kunnen incarneren, hebben een andere taak, die voor hen belangrijker is. Wat zou u zeggen van een school, waar voor elke leerling 20 leermeesters waren? Zou u geen medelijden hebben met de kinderen? Ze zouden van al die onderwijzers op zijn minst genomen horendol of reuze verwaand worden. En daarom zou dus 1 onderwijzer op 20 of 30 leerlingen normaal geacht kunnen worden; dan hebben de kinderen een zekere mate van vrijheid en aan de andere kant voldoende leerstof. Zo is het met ingewijden eigenlijk ook. Grote ingewijden zijn er niet zoveel nodig. Er zijn perioden op de wereld (in bepaalde tijden van vrede), dat 10 grote ingewijden, die bewust incarneren, meer dan voldoende zijn om aan de behoefte tegemoet te komen. De rest wordt dan wel aangevuld met degenen, die zich bewust worden.

❖ *Het werk van die ingewijden, kan dat niet geïnspireerd door de geest gebeuren?*

Ja en neen. Wanneer uw werk volledig door de geest wordt geïnspireerd, kan er misschien een inwijding uit voortkomen, maar dan bent u zeker geen ingewijde. Wanneer u als mens in staat bent om met behoud van uw vrije wil en uw eigen vermogens met bepaalde hogere geestelijke krachten a.h.w. tot een overeenstemming van meningen en inzichten te komen om daaruit te leren en daarna uw taak te bepalen, dan zult u zeker wel een ingewijde zijn.

❖ *Wie beoordeelt dat eigenlijk? De persoon zelf?*

Of hij een ingewijde is? Hoe moet ik dat nu zeggen? Lastig om daar een beeld voor te vinden. Ik zou het het best zo kunnen zeggen: Op het ogenblik, dat een ingewijde ingewijd is, weet hij alleen dat hij een grotere taak heeft dan een ander. Maar hij zal zichzelf heus geen ingewijde noemen, voordat hij op het verkeerde pad komt.

❖ *Is het voor een ingewijde mogelijk, dat hij nog op een verkeerd pad komt?*

Natuurlijk is dat mogelijk! Per slot van rekening, hoe meer mogelijkheden je hebt om goed te doen, des te meer mogelijkheden heb je ook om kwaad te doen. Kijk maar naar Strauss in Duitsland.

❖ *Ik dacht dat een ingewijde eigenlijk een soort leider was.*

Dat behoort hij te zijn. En de grote ingewijden, die bewust zijn geïncarneerd, zijn dat inderdaad. Maar dat is op het totaal aantal ingewijden een betrekkelijk gering aantal. Dat is 1 op 10 hoog uit. En daarom moet u dus niet uitgaan van het standpunt, dat een ingewijde zonder meer een leider is. Een bewuste ingewijde, iemand die dus een inwijding bewust heeft ontvangen, is een bewuste dienaar. Dat is heel wat anders dan een leider.

❖ *En van wie ontvangt hij de inwijding?*

De inwijding kan hij ontvangen van mensen (een ingewijde, die dus in de stof leeft); dat kan dus zijn een soort overdracht van krachten en geheimen: b.v. een priester, die een geheim overdraagt (een ingewijde heeft daarover zelfs een aardige roman geschreven). En hij kan het ook krijgen uit de geest (dus innerlijk doormaken). Maar er is wel één ding, dat bepalend is: Wanneer je ingewijd bent, dan weet je het zelf. Al is het alleen maar, omdat de hele wereld en alle mensen ineens anders lijken. Het is net, alsof dezelfde wereld in één dag is veranderd. Je ziet ineens veel dieper, je ziet achtergronden die je niet zag; je hebt mogelijkheden, waarvan je vroeger niet bewust was; je gebruikt automatisch krachten, waar je vroeger misschien om gelachen hebt e.d.. Je bent anders geworden, je bent a.h.w. omgekeerd in jezelf. Je hele manier van denken en reageren is anders geworden. Dat is de inwijding. En nu kun je dat natuurlijk ook gebruiken om iets van de mensen te krijgen. Het is net zo goed mogelijk dat een ingewijde zegt; "Nu ga ik de mensen dienen, ik ga hun in stilte a.h.w. goede krachten geven en helpen", of dat een ingewijde zegt: "Jongens, nu weet ik dat alles en nu moet ik zien dat ik daar geld van maak of aanzien uit verkrijg." Daarom heb ik juist gewezen op de onevenwichtigheid van sommige personen. Ik heb u b.v. attent gemaakt op drie personen, die op het ogenblik in bewegingen nogal belangrijk zijn; Mary Edy Baker, Blavatsky (één van de museumstukken wat dat betreft, één van de meest zuivere voorbeelden) en dan ook Steiner. Die zijn elk op zichzelf grote mensen en ze hadden ieder een inwijding. Ik heb echter getracht

u duidelijk te maken, dat het ingewijd zijn op zichzelf niet wil zeggen, dat je 100% goed of juist bent. Het is alleen maar, dat je meer weet en meer kunt doen dan een ander. En de manier, waarop je het gebruikt, dat moet je zelf weten.

❖ *Dat brengt een veel grotere verantwoordelijkheid met zich.*

Natuurlijk. Laten we het eens eenvoudig zeggen. Het is net als advocaat worden. Het is een hele studie. Op den duur weet je, hoe je de wet moet hanteren, en dan is het nog altijd de vraag, of je een advocaat van kwade zaken wordt of een eerbaar rechtsgeleerde.

❖ *Maar aan de andere kant zal hij door het inzicht, dat hij heeft verworven, een grotere terughoudendheid hebben om het verkeerde pad op te gaan, want hij weet bliksems goed dat er gevolgen zullen zijn.*

Dat is tot op zekere hoogte waar. Maar u vergeet een ander ding: Voor de ingewijde bestaan al die zedelijke wetten, die de mens meent te kennen, meestal heel anders; en zijn al de maatstaven, die u hanteert heel anders. En nu is dus de grote vraag: Wat zal hij doen? Indien hij zich de meerdere acht, dan kan hij voor zichzelf verantwoord tegen alle wetten ingaan. Laat ons zeggen: Ik heb asbesthanden en u niet. Ik schep gloeiende kolen op en ga u aanmoedigen het ook te doen. U brandt dan uw handen, ik niet. Wanneer ik nu zeg: Het is voor hen wel goed, want ze zijn minder; laat hen maar leren, dat ze het niet kunnen, laat hen maar erkennen dat ze de minderen zijn, dan neem ik dus in zekere mate een verantwoordelijkheid op mij. Ik geef u ook lering, ik help u in zekere zin, maar die lering is voor u negatief. Want omdat ik u met die ene ervaring in uw denken en leven krenk of kwets, zult u de andere leringen, die ik heb, niet meer willen aanvaarden; ofwel u gaat die niet meer op de proef stellen. En daar ligt dus het gevaarlijke punt. Ik kan niet voldoende de nadruk leggen op het feit, dat dus - naarmate men geestelijk verder komt - de belangrijkheid van vele dingen, waar de mensen op zweren, wegvallen. Mag ik u een aardig voorbeeld geven? Als je nu twee badstrandjes naast elkaar hebt. Op het ene liggen een hele hoop dames in bikini, dus zedig, dat is verantwoord volgens de menigte; en ernaast ligt een strandje, waar iedereen bloot ligt. "Bah, wat vies," zegt dan de menigte. Dan is ten slotte dat "niets aan hebben", al is dat tegen de opvattingen van de menigte in, gezonder en met mindere nadruk op de ongezonde seksualiteit dan de hele bliksemse boel met de bikini's. Zo zijn er mensen, die zeggen: "Liefde is op de bon, want je moet er eerst een trouwboekje voor hebben." Er zijn andere mensen, die zeggen: "Ja, maar liefde kan in duizend verschillende normen en graden bestaan. En elke norm of vorm op zichzelf bezien is aanvaardbaar." De ingewijde ziet alle mogelijkheden van de liefde. De gewone burger ziet alleen maar het trouwboekje of de stelling, die hij persoonlijk huldigt. En daarin ligt dan het grote verschil. Voor de ingewijde zijn er dus duizend methoden en die zijn allemaal aanvaardbaar. Maar voor u is er maar één. Op het ogenblik, dat hij u ertoe brengt om die ene maatstaf los te laten voor u een andere heeft, bent u stuurloos. U hebt geen maatstaf meer. Dan kunt u gaan na-apen wat de ingewijde doet; en dat is gevaarlijk. Want een berggeit kan over allerhand dingen heenklauteren, waarover een mens niet heen komt. En zonder nu een ingewijde met een oude geit te vergelijken is dus de vastheid van voet in dit geval wel te vergelijken. Wat dus voor de ingewijde aanvaardbaar is, is dat niet voor ieder een. De ingewijde, die in de eerste plaats de dienaar is van de mens, zal voor zover noodzakelijk en mogelijk de maatstaven van die mens ook aanvaarden. Niet omdat hij ze goed acht, maar omdat hij weet dat het erger voor de mens is, als hij geen maatstaf heeft. De ingewijde, die alleen voor zichzelf zoekt, hanteert alleen zijn eigen maatstaf; daarbij voor zichzelf goed levende, maar voor anderen een gevaar zijnde. Als hij dat gaat beseffen, moet hij dus zijn eigen - en daar komen wij dus op het gevaarlijke punt - denkwijzen gaan rationaliseren, zodat de mens ze kan begrijpen. En dan krijgen we te maken met een leer, die dan soms zelfs een inwijdingsleer heet - ofschoon ze dat in feite niet is - waarmee bepaalde handelwijzen en morele normen voor een mens aanvaardbaar worden gemaakt, die tegen zijn eigen mogelijkheden en wezen indruisen. En nu kan dat op geestelijk of op zuiver materieel terrein liggen. Er zijn dus honderd-en-één mogelijkheden. Maar de ingewijde, die dient, gaat uit van wat de mens heeft. Hij leert de mens om van uit zichzelf te bouwen aan zijn bewustwording; de ander etaleert zijn bewustwording en vraagt zich verder niet af, of een mens daardoor misschien in de war zou raken, fouten zou maken of misdaden begaan.

❖ *Maar dan bestaan er toch wel degelijk graden van inwijding?*

Neen, er is geen verschil in de graad van inwijding. Ze kunnen in beide gevallen volkomen gelijk zijn, omdat beiden een volledig gelijk concept hebben van de kosmos, van hun eigen persoonlijkheden én mogelijkheden en van de krachten om daaruit te werken. Maar we kunnen wel zeggen: Er kan een verschil liggen in de benadering van de kosmos. En degeen, die van zichzelf uitgaat en uitbouwt, die gaat uit van de wet van rechtvaardigheid, oorzaak en gevolg; dan leer je het zelf wel. Een ander kan uitgaan van het innerlijk leven en "het voor niemand iets doen". Die zegt; De schoonheid van het leven, waardoor ik het inzicht verkrijg, is voldoende. En zij zullen allen eens beleven. Maar de actieve, de voor ons belangrijke ingewijde, gaat de weg van de liefde. Datgene, wat ik heb, moet ik anderen geven, zó dat zij gelukkiger, beter en sterker worden, zonder dat het hun meer schaadt dan hoogst noodzakelijk is. Dan kun je zeggen: er zijn 3 wegen, waarop een ieder een gelijk peil bereikt en toch een totaal andere wijze kan hebben van uiting geven aan zijn inwijding en aan de kracht, die in hem leeft.

❖ *Wat denkt u van Inayat Khan?*

Dat is een mens, die inderdaad ingewijd was en bovendien in zijn inwijding een zodanige beperking wist toe te passen, dat hij anderen tot een meer universeel begrip en zelfs tot een meer universele broederschap bracht, zonder hen daardoor los te maken van de rest van de mensheid. Dat is een heel belangrijk iets. Maar ik heb, zoals u misschien hebt gemerkt, een paar ontwikkelingen geschetst speciaal voor Europa en daarin had hij geen directe plaats, omdat Inayat Khan eigenlijk - wanneer we hem willen beschouwen als invloed voor Europa - kan worden samengevat onder de invloeden die daar optraden van ongeveer 1920 af.

❖ *Waren er in de laatste 1000 jaar nog andere kunstenaars dan Goethe, die ingewijden waren?*

Ja, er waren er wel anderen; b.v. de oudste Van Eyck, de schilder. En al zou u het misschien niet van hem denken, maar Schubert was in het laatste deel van zijn leven ook ingewijd. Wagner was een gedeeltelijke in gewijde, die echter op een gegeven ogenblik te zeer door het spectaculaire werd getroffen en daardoor de Graalgedachte, die voor hem de zuivere inwijding was, eigenlijk terzijde heeft gezet; en zo zou ik kunnen door gaan. Er zijn heel veel kunstenaars, die op de een of andere, manier een ingewijde zijn. Ik kan u wel één ding vertellen: Zover mij bekend, bestaat er nog geen enkele impressionistische of kladderistische ingewijde; even min is mij een ingewijde bekend onder de componisten van de beton-muziek, de musique-concrète. Maar ze zijn er zeker. Als u zich de moeite hebt ge troost om zo even te luisteren, dan hebt u gehoord, dat ik het had over een ingewijde, die interessante romans had geschreven. Die ik u genoemd hebt, was Lytton Bulwer. Ik heb u het genoeg gedaan om de schrijver te noemen. Alleen, om te lezen wat hij heeft geschreven, moet u zelf geestelijk al tot een zekere hoogte zijn gestegen, anders vindt u het toch niet. Gaat u niet onmiddellijk de bibliotheken bestormen om de boekwerken te krijgen. Doet u het op uw gemak; en weet dan wel dat de herhaling hier vaak belangrijker is dan het regel voor regel ontleden. Het is het totale beeld, waarachter de inwijding is verscholen.

❖ *Is Mrs. Cook in Engeland van de White Eagle-beweging een ingewijde?*

Niet één van de grote ingewijden van deze tijd. Het spijt me voor u. Maar u moet goed begrijpen, een werkelijke ingewijde is slechts zelden een publicist. En iemand, die ontzettend veel schrijft over alle geestelijke erkenningen en ervaringen, die hij heeft gehad, kan soms onder leiding staan van een ingewijde, de hulp hebben van een ingewijde, maar is echter heel zelden zelf een ingewijde. Dit heeft ook zijn reden, want een schrijver wordt geïdentificeerd met datgene, wat hij schrijft. En deze identificatie zou voor een ingewijde een absoluut nadeel zijn, omdat hij dan in zijn verkeer met de mensen naar een beperkt deel van zijn eigen wezen wordt teruggedrongen en zijn volledige gaven en mogelijkheden niet tot uiting kan brengen. Dan wil ik hier nu nog graag een paar punten noemen, die uit het onderwerp voortkomen. Het is nl. het begrip inwijding. Hoe meer je zoekt naar inwijding om je te onderscheiden van de wereld, waarin je leeft, des te kleiner de mogelijkheid dat je een ingewijde wordt. Want inwijding betekent de krachten en de concepten van het totale leven in jezelf zien worden tot een eenheid. Een eenheid, waarin je eigen "ik", door jezelf steeds meer bewust erkend voor wat het is, een plaats en een taak heeft. Inwijding is niet een ontvluchten aan de materie naar het geestelijke.

Inwijding is meer, werken in de wereld, waarin je toevallig leeft, vanuit je bewustzijn.

Inwijding is niet het gezag over de elementen of de magische superioriteit, waardoor je zelfs demonen kan dwingen je wil uit te voeren. Het is eerder het begrip voor het eigen wezen der dingen, waardoor je het beste in alles naar voren kunt roepen en daardoor de harmonie kunt doen ontstaan, die anders misschien verstoord zou worden. Inwijding is een innerlijke kracht. Het is geen spierkracht en het is geen wetenschap of groot geheugen. Het is een vreemde motor in jezelf, die plotseling aanslaat, wanneer er een noodzaak is, en dan zonder dat je weet hoe of waarom een aura genereert, waardoor je anderen in je wezen kunt betrekken, wetend welk woord voor hen nodig is, welke daad voor hen de juiste is, hoe zijzelf denken en zij kunnen worden.

Inwijding betekent ook een taak.

Inwijding is niet boven anderen staan en neerzien op het gekrioel van de aardse mieren. Neen, inwijding is: het dienen, het harder werken en zwoegen dan een ander.

Inwijding wil zeggen: misschien achter de schijn van onverschilligheid en lusteloosheid met je hele leven voortdurend streven voor een ieder, die je kunt helpen. Inwijding betekent, dat je groot genoeg bent om de mindere te zijn.

Wanneer u dus het woord "inwijding" hoort of "ingewijde", denk niet aan iemand, uitgerust met koninklijke regalia van macht. Denk niet aan een lichtende zon, die een ieder verblindt. Denk eerder aan het vuur, waar niemand op let, dat eeuwig voort smeult, warmte en licht gevend in het duister aan hen, die daaraan behoefte hebben. Denk niet aan de ingewijde als de grote Meester, die u zal voort geleiden; of aan de inwijding als iets, dat u in staat zal stellen om aan anderen leiding te geven, maar beseft dat het de band is van het Goddelijk Licht, waardoor de eenheid tussen jou en anderen wordt bevestigd. Iets, waarbij geen onderscheid bestaat tussen wereld en sfeer, tussen stof en geest. Waarbij elke factor en elke weg plotseling aanvaardbaar wordt, omdat zij een deel is van het Goddelijke, omdat zij een mens moet leren zichzelf te overwinnen; en waarbij je je niet afvraagt; hoe die ander oordeelt over de rol, die je speelt, maar je je slechts afvraagt: Zal die ander hierdoor bewuster van zichzelf worden?

Inwijding, vrienden, is het Goddelijk geweld, dat in je verborgen is.

Inwijding is het weten, dat zich ver verheft boven al wat de menselijke hersenen kunnen presteren. Het gevoel omtrent het wezen der dingen, ja, het wezen der eenheid.

De inwijding, die ten goede is gericht, is de uiting van een alomvattende cosmische liefde, die voor zichzelf niet eist of vraagt, maar die voortdurend gevende, steeds sterker verbonden is met heel het Al, totdat het Al in dit "ik" leeft en zo het beeld van God en Diens werkelijkheid in het "ik" ontstaat.

Inwijding is de voortdurende worsteling met jezelf en met je beperktheid. Het is niet de vreugdige overwinning; maar het is het moeizaam schrede voor schrede voortgaan naar een einddoel, dat je misschien als ingewijde zelf nog niet volledig beseft. Wees daarom nimmer verschrikt, als uw ingewijde plotseling een mens blijkt te zijn. En schrik nimmer, als iemand, die je alleen maar zag als een oppervlakkig mens, plotseling grote liefde vertoont. Want ge weet niet waar de ingewijden zijn. Ge weet niet hoeveel er zijn in Nederland, die in zekere zin ingewijd zijn. En ge zult het nooit weten. Vraag het u ook niet af. Zoek hen niet, maar laat hen u zoeken.

En wanneer gij zelf een inwijding begeert en zoekt, dan kunt ge die het best bereiken door anderen te dienen. Hoe meer ge in volle bereidheid anderen dient, des te dichter staat ge bij de inwijding en des te groter is de mogelijkheid dat ge u eens bewust zult worden van de band, die u bindt met anderen in de geest.

Ten laatste nog dit:

Inwijding is niet een horizontaal of een verticaal proces. Inwijding is het terugbrengen van de verscheidenheid van baan tot de essentie van het werkelijke. Daarom is het een proces, dat - alle sferen en werelden gelijk omvattend - zijn uiting kan hebben in alle sferen en werelden

Orde der Verdraagzamen

gelijk. Het is de verbondenheid met het geheel. Het resultaat van een ware en volledige inwijding is ten slotte: realisatie van de Goddelijke Werkelijkheid en dienstbaarheid aan God in deze Werkelijkheid.